

та припинення зобов'язань (підтвердження вартісної їх оцінки), в т.ч. грошовими (безготівкова, готівкова) та негрошовими (зарахування взаємних вимог, видача векселя, бартер, уступка права вимоги тощо) формами розрахунків. При припиненні зобов'язань шляхом зарахування взаємних вимог контролер встановлює, яким чином припинено зобов'язання – в односторонньому чи двосторонньому порядку, перевіряє наявність акту звірки розрахунків, правильність оформлення документа про проведення взаємозаліку, своєчасності відображення заборгованості в обліку.

Також варто звернути увагу на те, що при перебудові процесу господарювання, його зміни відповідно до європейських стандартів при цьому вдосконалюючи такі важливі функції управління, як облік і контроль зобов'язань.

Варто вказати на те, що одним з найважливіших завдань ефективної організації системи внутрішнього контролю операцій із забезпечення виконання зобов'язань на підприємствах має бути регламентування його здійснення, тобто закріплення відповідного порядку виконання контролю у відповідних наказах або положеннях та формування системи внутрішніх розпорядчих документів.

Пакет даних документів повинен включати в себе: положення про облікову політику; положення про філіали, представництва, відокремлені підрозділи (визначення особливостей виконання та зміни зобов'язань за філіалами, представництвами, відокремленими підрозділами з метою оцінки їх впливу на фінансовий стан підприємства в цілому); положення про договірну роботу; графік документообороту, накази на відрядження працівників підприємства; положення про службу внутрішнього контролю (розкриття та закріплення функціональних обов'язків обраних суб'єктів контролю за підконтрольним об'єктом); посадові інструкції працівників (визначення контрольних функцій та реалізація процедур контролю за обраним об'єктом перевірки).

Висновки. Розвиток суспільства та вплив на діяльність підприємств зовнішніх та внутрішніх факторів спонукають суттєві зміни в обліку та розвиток всіх функцій управління. Особливої актуальності набуває контрольна функція обліку, яка забезпечує управління зобов'язаннями, що в умовах формування ринкових відносин та впливу кризових явищ має безпосередній вплив на результати фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання та розвиток суспільства в цілому.

Література

1. Гуцаленко Л. В. Адаптивна система обліку і контролю результатів діяльності сільськогосподарських підприємств: монографія / Гуцаленко Л. В. – К.: ННЦ ІАЕ, 2013. – 372 с.
2. Ерофеева В.А. Аудит: [учеб. пособие] / В.А. Ерофеева, В.А. Пискунов, Т.А. Битюкова. – [2-е изд., перераб. и доп.]. – М.: Издательство юрайт; Высшее образование, 2014. – 638 с.
3. Петренко С. Якість бухгалтерського обліку як об'єкт оцінки інформаційного забезпечення внутрішнього контролю / С. Петренко // Бухгалтерський облік і аудит. – 2012. – № 2. – С. 26-30.

УДК 371.133

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ВЧИТЕЛЯ В УМОВАХ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Вейланде Л.В.-В. – к.пед.н., доцент

Одеський національний університет імені І.І.Мечникова

Компетентнісний підхід є базовою ідеєю реформування освіти у країнах Європейського Союзу та України. Оновлена система освіти вимагає визначення нових пріоритетів у підготовці майбутніх фахівців, серед яких є: здатність, готовність та бажання до неперервного саморозвитку та

самоосвіти; критичне мислення, мобільність, готовність до інновацій; культура відношень та поведінки; здатність до креативності та професійної творчості; відповідальність за результати власної діяльності; толерантність та вміння працювати як самостійно так й у команді, ін. Даний підхід активно

впроваджується й у систему вищої освіти, що здійснює підготовку педагогічних кадрів. Проблема формування різних видів компетентності спеціалістів досліджувалася вітчизняними й зарубіжними науковцями - В. Адольф, А. Андреев, А. Богуш, Т. Браже, С. Будак, С. Вершловський, О. Добудько, О. Заболоцька, І. Зарішняк, М. Кабардов, Н. Кузьміна, А. Макарова, Т. Новікова, Р. Овчарова, В. Сластьонін, В. Стрельников, Н. Харітонова, ін. Посилаючись на досвід науковців можна стверджувати, що поняття «компетентності» виступає як «вузлове» поняття та носить інтегрований характер. У цьому разі професійну компетентність можна розглядати як інтегральну характеристику, яка визначає здатність фахівця вирішувати професійні проблеми та професійні завдання. У межах діяльності вчителя сформована професійна компетентність вчителя дає змогу через особистісні ресурси самостійно й ефективно реалізовувати цілі педагогічного процесу. До таких особистісних ресурсів можна віднести: здатність самостійно вчитися, підвищувати свою кваліфікацію чи цілком переучуватися; швидко оцінювати ситуацію і свої можливості; приймати рішення і усвідомлювати відповідність за власні професійні дії, вчинки; адаптуватися до мінливих умов життя і праці; напрацьовувати нові шляхи діяльності чи трансформувати колишні з метою їхньої оптимізації.

Зміна парадигми освіти, де компетенції є результатом навчання фахівця вимагають введення нових стандартів організації навчання, використання відповідних форм і методів. Компетентнісний підхід вимагає формування такого освітнього середовища, яке дало б змогу студенту розвитку весь спектр професійних компетенцій, спиралося на потенційні можливості особистості, відповідало особистісному запиту, спрямовувало саморозвиток та подальшу самоосвіту. Формування компетентного вчителя, який здатен мобілізувати отримані фахові знання в умовах навчально-виховного процесу, здійснюється впродовж усього терміну навчання і має розглядатися у цільовому, змістовному, технологічному аспектах. Педагогічна практика у системі вищої професійної освіти є таким видом

навчальної діяльності, який надає можливості моделювати власне професійне майбутнє. Оновлена модель педагогічної практики студентів повинна ставати необхідним середовищем (ціннісним та розвиваючим) формування та виховання майбутнього вчителя нової школи, здатного працювати у нових умовах.

Педагогічна практика повинна бути побудована таким чином, щоб студент-практикант не тільки міг оволодіти відповідними компетенціями, а й мав змогу діагностувати та розвивати їх.

Проводячи наше дослідження ми оцінювали можливості педагогічної практики у формуванні професійних компетенцій вчителя серед студентів класичного університету на прикладі Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. Зміст педагогічної практики включав інваріативну систему завдань, яка була спрямована на формування готовності студентів до самостійного проектування, реалізації освітнього процесу у школі, та варіативну частину – орієнтовану на очікування студентів та його творчі, наукові інтереси, завдання, які вирішує певна школа у процесі реалізації інноваційної діяльності. Завданнями інваріативної частини практики були відвідання уроків досвідчених вчителів-предметників, аналіз уроків, розробка планів конспектів уроків, проведення власних уроків, організація виховної роботи у закріпленому класі, підготовка та проведення виховних заходів, індивідуальних виховних бесід, спостереження за класом, написання психолого-педагогічних характеристик та інше. Перелік завдань варіативної частини був різноманітним та залежав від специфіки школи, особливостей відділення студента-практиканта (історичний факультет, культурологічне відділення, філософський факультет та інше). Серед таких завдань було – участь в управлінській діяльності (засідання учнівського самоврядування), організація виставочної діяльності (проведення етнографічних виставок, організація виставок художнього відділення ліцеїв), проведення просвітницької роботи (засідання Клубу Батьків, організація факультативних засідань історичного

гуртка), залучення до волонтерської діяльності у районі разом з класом (підготовка до ЗНО з предмету історія дітей-переселенців з зони АТО) та інше.

Дослідження показує, що в умовах практики у студентів передусім розвивається потреба у самовдосконаленні, самоаналізі викладацької та виховної діяльності, самоконтролі. Відбувається не тільки поглиблення теоретичних знань, їх осмислення, але й формуються уміння щодо їхнього застосування на практиці. Крім того, саме практика висвітлює недоліки попередньої теоретичної підготовки, що робить подальшу підготовку більш професійно спрямованою, усвідомленою. Педагогічна практика побудована на основі компетентнісного підходу дозволяє перевести розробку індивідуального маршруту освітньої підготовки майбутнього фахівця на новий якісний рівень.

Слід також відмітити необхідність зміни ролі керівника педагогічної практики. Старе класичне освітнє середовище у минулому не враховувало індивідуальні особливості студента-практиканта, суворе дотримання програми педагогічної практики, яка була орієнтована на середньостатистичного студента, робила для багатьох практику нудним та важким обов'язком. В наслідок цього майбутні фахівці, які спочатку керувалися позитивними мотивами у виборі

професії, надалі висловлювали небажання працювати за спеціальністю. Розробка, у рамках компетентнісної парадигми, культури педагогічного супроводу студента під час його навчання знайшло своє відображення й у організації педагогічної практики. Система супроводу педагогічної практики спрямовано на створення соціально-психологічних, організаційних умов для переведення теоретичних знань у практичну діяльність, розвитку особистісного потенціалу, корекції недоліків теоретичної, практичної та психологічної готовності до педагогічної діяльності. Як напрямки супроводу студента можна виділити: супровід виконання завдань практики, підтримку у кризові періоду (початок практики), підтримка та спрямування творчої ініціативи, організаційна допомога (формування навичок організації власної професійної діяльності) та інше.

Враховання сучасних вимог до організацій професійної підготовки майбутніх фахівців, зокрема на педагогічній практиці, дозволяє студенту об'єктивно оцінити свої сили і можливості, врахувати мінливі соціально-економічні умови, націлитися на роботу. Така практична й психологічна готовність до подальшої діяльності є запорукою конкурентоспроможності, професійної успішності майбутнього фахівця.

Література:

1. Андреев А.Л. Компетентностная парадигма в образовании: опыт философско-методологического анализа/ А.Л.Андреев// Педагогіка. - 2005. - №4. - С. 19-27
2. Глузман О. Базові компетентності: сутність та значення в життєвому успіху особистості/ О. Глузман// Педагогіка та психологія. – 2009. - №2. – С.13-19
3. Зарішняк І. М. Из досвіду визначення рівнів та критеріїв навчальних компетенцій студентів / І. М. Зарішняк // Полікультурний слов'янський освітній простір: шляхи та форми інтеграції: матер. Міжн. наук.-пед. конгресу ІХ Слов'янські педагогічні читання. - 2010. – С. 151-155.
4. Савченко О. Компетентнісний підхід як чинник професійної підготовки майбутнього вчителя/ О.Савченко// К.: НПУ. – 2010 – 145с.

УДК 519.86:336.748.3

МОДЕЛЮВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО РИНКУ

Рассамакін В.Я.– к.т.н., доцент Тютюн В.О.

Київський національний торговельно-економічний університет

Сучасний розвиток технологій зв'язку, ринку програмного забезпечення, глобальної мережі Інтернет встановило формування нової економіки, що заснована на принципах

інформаційного ринку. Інформаційний ринок – система економічних, правових і організаційних відносин по торгівлі продуктами інтелектуальної праці на